

Asia: VN/26758/2022

Selvitys pörssiyhtiöiden hallintarekisteröityjen osakkaiden tietojen asettamisesta saataville julkiseen rekisteriin

Lausunnonantajan lausunto

Pidätekö mahdollisena, että ulkomaisten omistajien hallintarekisteröinti kiellettäisiin?

Asianajajaliitto katsoo, ettei tällaisen säätelyn tuominen Suomen lainsäädäntöön ole mahdollista. Asianajajaliitto tuo esiin, että selvityksen kohdassa 4.2. on katsottu, ettei hallintarekisteröintikiellon ulottaminen ulkomaalaisiin sijoittajiin ole mahdollista, koska se säätely olisi APK-asetuksen vastainen.

Miten arvioisitte selvityksessä esiintuotuja vaihtoehtoja?

a) Kansallinen julkinen rekisteri

Selvityksessä ei ole kannatettu tämän mallin käyttöönottoa. Asianajajaliitto jakaa selvityksessä esitetyn kannan kanssa.

Mikäli tätä säätelyvaihtoehtoa kuitenkin päädytään edistämään, tulisi rekisterinpitäjänä olla Asianajajaliiton käsityksen mukaan Patentti- ja rekisterihallitus ("PRH"). Lisäksi säätelyssä tulisi huomioida ne asiat, jotka jäljempänä tässä lausumassa kohdan 2c osalta on todettu rajauksista omistussuoksien määrään ja koskien vain päälistayhtiöitä.

b) Liputusvelvollisuuden raja-arvojen muuttaminen

Selvityksessä on pidetty toteuttamiskelpoisena vaihtoehtona alentaa pörssiyhtiöihin liittyvän liputusvelvollisuuden rajaa kolmeen prosenttiin nykyisestä viidestä prosentista. Asianajajaliitto pitää tätä muutosehdotusta parhaimpana vaihtoehtona, mikäli toimenpiteisiin päätetään ryhtyä huolimatta siitä, ettei laaditussa selvityksessä päädytty esittämään toimintasuositusta. Asianajajaliitto toteaa kuitenkin, että olisi vielä tarpeen selvittää tarkemmin, onko muutos Suomen arvopaperimarkkinoiden kannalta vähäistä suurempi. Selvityksen kohdissa 4.4.2.–4.4.5. on kattavasti

perusteltu tämän vaihtoehdon käyttökelpoisuutta, mutta toisaalta todettu, että muutosehdotus toteutuessaan voi aiheuttaa markkinavaikutuksia, joiden voidaan olettaa olevan negatiivisia.

c) Arvopaperikeskuksen ylläpitämä hallintarekisteriliite

Tämäntapainen säätely on nyt käytössä Ruotsissa. Selvityksessä on todettu, että tämä säätelyvaihtoehdon toimivuus edellyttää, että ulkomaiset säilyttäjät alkaisivat toimittamaan pyydettyjä tietoja. Kun selvityksessä kuvatulla tavalla on epävarmaa, tulisivatko nämä tahot noudattamaan uutta kansallista säätelyä, Asianajajaliitto ei kannata sellaisen lain säätämistä, johon liittyy mainitun kaltaisia käytännön ongelmakohtia. Mikäli kuitenkin päädyttäisiin lopulta tällaiseen säätelyyn, olisi Asianajajaliiton näkemyksen mukaan syytä asettaa omistuksen määrälle rajaksi 0,5 %, jolloin merkityksettömät omistusosuudet jätettäisiin pois seurannasta. Säätely olisi myös syytä kohdistaa vain pörssiyhtiöihin eikä esimerkiksi First North -yhtiöihin, kun viimeksi mainittujen omistus on enemmänkin kotimaista kuin ulkomaista eikä myöskään osakkeenomistajia ole vastaavissa määrin hallintarekisteröityinä.

Mitä rajoituksia mielestänne liittyy kansainvälisten omistajatietojen saatavuuteen julkiseen rekisteriin?

Edellä kohdassa 2c on käsitelty ulkomaisten säilyttäjien merkityksellistä roolia omistajatietojen saatavuuteen.

Miten eurooppalainen tietosuojasäätely ja perusoikeudet vaikuttavat julkiseen rekisteriin?

Selvityksen kohdissa 2.4. ja 4.3.-4.6. on kattavasti käsitelty tietosuojan ja perusoikeuksien suhdetta julkisen rekisteriin. Asianajajaliitto toteaa, että nämä asiat on huomioitava, mikäli lainsäätämisprosessissa edetään.

Oletteko samaa mieltä selvityksen lopputuloksesta?

Asianajajaliitto on edellä ottanut kantaa yksityiskohtaisesti eri toimintavaihtoehtoihin.

Mitä mahdollisia muita kommentteja teillä on selvitykseen liittyen?

Asianajajaliitolla ei ole muita kommentteja selvityksestä.

Mitä jatkotoimenpiteitä suosittelette valtiovarainministeriölle?

Asianajajaliitto viittaa jo edellä lausuttuun.

Enne Heidi
Suomen Asianajajaliitto